

Motion till riksdagen 2005/06:Ub482

av **Christina Axelsson och Carina Moberg (s)**

Kvalitet i förskolan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att utveckla förskolans omsorgsdel, öka förskolans öppettider samt satsa på personalen i förskolan.

Motivering

När den svenska modellen av barnomsorg byggdes på 70-talet fick den ett dubbelt uppdrag. Barnomsorgen skulle dels göra det möjligt för föräldrarna att förena yrkesliv med föräldraskap, dels ge barnen en stimulerande och utvecklande verksamhet. Lokaler, personaltäthet, personalens kompetens och arbetsmetoderna anpassades efter detta. Förskolan har de senaste åren, enligt vissas uppfattning skolifierats alltmer.

I Läroplanen för förskolan betonas starkt verksamhetens lärande del, medan barnens sociala, fysiska, psykiska och andliga utveckling har fått ett alltmer begränsat utrymme i verksamheten.

Det finns en motsättning mellan de båda uppdragen att vara till för barnen och att vara till för föräldrarnas behov av att kunna arbeta eller studera. Ibland begränsar kommunerna öppettiderna och tillhandahåller inte omsorg på de tider föräldrarna har behov av tillsyn.

Förskolan ska vara till för barnen och deras föräldrar, verksamheten skall genomsyras av lust och lek men också tillhandahållas på tider då föräldrarna har behov av tillsyn. Förskolan behövs för att föräldrar ska kunna förena föräldraskap med karriär och yrkesverksamhet på såväl dagen som natten och kvällar och helger.

Omsorgsdelen i förskolan behöver utvecklas. Den nya läroplanen betonar att förskolans arbetssätt och helhetssyn skall föras in också i skolan. Det ger en viktig arbetsuppgift för personalteamet att formulera en helhetssyn på omsorg och lärande. Det är därför hög tid att lyfta fram begreppet omsorg och se på vad det innebär för att utveckla sambandet mellan omsorg, pedagogik och lärande.

Fel! Okänt namn på

Förskolans pedagogik bygger på att barnen ska ges goda förutsättningar för sitt livslånga lärande men också ge grundläggande demokratiska värderingar. Jämställdhet är inget vi lär oss genom att läsa böcker, jämställdhet är ett förhållningssätt som självklart ska genomsyra förskolans hela verksamhet. ”Barn gör inte som du säger, utan som du gör!” har blivit en etablerad sanning. Det är därför viktigt för barn att det finns både kvinnor och män i förskolans personalteam. Många insatser har gjorts för att på olika sätt locka män att söka till förskolan men resultatet hittills har varit klen. Vi behöver ta nya grepp för att locka fler män till barnomsorgen. Förskolorna arbetar med modern pedagogik och på helt annorlunda sätt än när de startades. Nya personalgrupper bör därför kunna lockas till förskolornas arbetslag. Snickare, IT-tekniker, kulturarbetare med flera yrken passar väl in i arbetslaget tillsammans med förskollärare, barnskötare och fritidsledare hos den moderna förskolan.

Personalen är förskolans viktigaste resurs. Av hävd har det varit förskollärare och barnskötare som har arbetat med barnen. Karriärvägen för barnskötare har hittills begränsats till förskolläraryt utbildning. Numera finns högskoleutbildning i omsorgspedagogik för barnskötare. Det bör bli en karriärväg för barnskötare att specialisera sig inom omsorgen.

Barnskötarnas kompetens är viktig för utveckling av verksamheten.

För att minska personalomsättningen bör heltidstjänster erbjudas alla dem som anställs i förskolan. Flera kommuner har delegerat till enskilda förskolor att ansvara för sin personal. Det innebär i regel en liten krets av tjänster och en låg budget som i sämsta fall kan medföra korta tidsbegränsade anställningar, timanställningar och deltidsarbete vid vikarietillsättning. Det främjar inte en långsiktig positiv personalförsörjning. Vikarier eller timanställda erbjuds ofta heller inte utveckling i sitt arbete med egna ansvarsområden eller ens fortbildning. En större krets med tjänster medför i regel att fasta vikarier kan anställas.

Stockholm den 3 oktober 2005

Christina Axelsson (s)

Carina Moberg (s)